

Jan Smit (1906-1982) woonde tijdens zijn jeugd in Hoograven. In 1942 heeft Jan, terwijl hij ondergedoken zat, zijn herinneringen aan de jaren 1914-1918 opgeschreven. De wereld van een tiener tijdens de 1e wereldoorlog, opgeschreven door een dertiger in de 2e wereldoorlog. De zoon van Jan en de Historische Kring Tolsteeg-Hoograven stelden ons in staat het verhaal aan u over te brengen. Deze keer over Broeder Alarm, waarnaar een straat in Hoograven is vernoemd.

Achteraan, op de Hoogravenseweg, naast de klompenmakerij van Blanke was een woonhuis, hetgeen fungeerde als post van de Stadszending (dit woonhuis bestaat nog). Aan de straatkant waren de ramen met planken dichtgespijkerd, als bescherming tegen de baldadigheid der straatjeugd. Deze Stadszendingpost was gevestigd in het middelpunt van het "beruchte" Hoograven. Complete 'veldslagen' zijn daar gewisseld. De sporen hiervan bleven zichtbaar, bijvoorbeeld in de persoon van de klompenmaker. Hij weerde, bij één van deze 'onenigheden', zich op zodanige wijze met zijn bijl, dat hij zichzelf op zulk een manier verwonde, dat zijn been moest worden geamputeerd.

Medeleven

De post werd geleid door Broeder Alarm. De juiste man op de juiste plaats. Er was maar een enkeling die zijn ongenoegen rechtstreeks in het gezicht van Broeder Alarm durfde te uiten. Wanneer een echte geniepige streek werd uitgehaald, stapte hij kordaat bij de ouders naar binnen. Om die flinkheid wordt hij, misschien zonder daar zelf iets van te merken, door vriend en 'vijand' gerespecteerd. Het brengen van het Evangelie, was juist daar, bij de steenovens met zijn ruwe bevolking, een

Stadszendingpost met rechts op voorgrond Broeder Alarm

zware taak. Broeder Alarm is het die soms met een woord van medeleven of troost in één klap de harten wist te winnen. Bij ziekte, leed en verdriet was hij de eerste die de kleinste huisjes binnen ging, om de "Blijde Boodschap" te brengen in woord en ... daad. Zo nam Broeder Alarm de kinderen in de zomervakantie mee uit: per trein naar Bilthoven, naar het Biltse Meertje.

Woord en daad

Broeder Alarm is verschillende keren bij

de familie Smit thuis geweest. Vader kon door een ziekte tijdelijk niet werken: geen inkomsten en bittere armoede. Moeder en Jan probeerden het werk (hout hakken en verkopen) over te nemen. Broeder Alarm kwam op ziekenbezoek en dronk in de keuken een kopje surrogaat. Toen moeder de kopjes opruimde, vond ze onder het schotelkje van Broeder Alarm een rijksdaalder. (PdN)

In de komende editie van Aanzet vindt u de laatste aflevering van Jan Smit.